

Posudek oponenta diplomové práce Egona Buriánka „Význam zásady ne bis in idem ve vztahu k projednávání přestupků“

Zásada *ne bis in idem* je zajímavou a stále aktuální problematikou při uplatňování odpovědnosti za přestupky a za trestné činy. Význam podtrhuje stále se vyvíjející judikatura evropských i vnitrostátních soudů. Velmi zajímavá jsou též teoretická východiska této zásady a různé způsoby její úpravy v našich právních předpisech.

Zpracování tohoto tématu není nijak snadné, i přes poměrně bohatou literaturu k tomuto tématu, včetně literatury trestní. K obtížnosti zpracování přispívají názorové rozdíly na uplatnění této zásady a judikatorní rozkolísanost.

Autor v práci zvolil metodu popisu, analýzy a komparace, jejich užití odpovídá koncepci diplomové práce.

Předložená diplomová práce je, kromě úvodu a závěru, rozčleněna do pěti kapitol. V úvodu autor uvádí význam zásady *ne bis in idem* a představuje systematiku práce. První kapitola je zaměřena obecně na správní trestání, správněprávní odpovědnost a na základní zásady správního trestání. Druhá kapitola je věnována správním deliktům, jejich základním znakům a druhům správních deliktů. Třetí, čtvrtá a pátá kapitola rozpracovává vlastní téma diplomové práce, když se zabývá vymezením zásady *ne bis in idem*, její právní úpravou (a to jak na mezinárodní úrovni, tak na vnitrostátní úrovni), judikaturou ESLP i našich soudů. Podrobně pak popisuje zakotvení zásady *ne bis in idem* v přestupkovém zákoně a procesní instituty, které souvisejí s jejím uplatňováním. Poukazuje na vývoj judikatury ESLP a reflexi tohoto vývoje v rozhodovací praxi. V páté kapitole se pak věnuje zásadě *ne bis in idem* ve vztahu k disciplinárním sankcím.

Práce má logickou strukturu. Použité prameny jsou v práci uvedeny a řádně citovány.

Diplomovou práci hodnotím jako velmi zdařilou, způsob zpracování i provedený rozbor je na dobré úrovni. Jazyková a stylistická úroveň je velmi dobrá, práce je napsána srozumitelně, kultivovaným odborným jazykem.

Vzhledem k tomu, že téma rozsahu a obsahu zásady *ne bis in idem* je velmi široké a její uplatňování v přestupkovém řízení přináší řadu teoretických problémů i praktických obtíží, je škoda, že diplomant téměř polovinu práce věnoval obecným otázkám správního trestání a druhům správních deliktů. Na hlubší analýzu zásady *ne bis in idem* mu pak nezbyl prostor. Zajímavé by bylo i uvedení novější judikatury našich soudů i ESLP (např. rozsudky Galović nebo Bajčić proti Chorvatsku z roku 2021 a 2020), kde by se dal sledovat vývoj právních názorů na uplatňování uvedené zásady po přelomových rozsudcích ESLP ohledně posuzování skutku *de facto* a *de iure*. Zajímavá je pátá kapitola, kde autor rozebírá otázku, zda je třeba zásadu *ne bis in idem* respektovat i při trestání disciplinárních deliktů.

Str. 57 – jak by autor vysvětlil tezi, že k námitce porušení zásady *ne bis in idem* článek 4 Protokolu č. 7 k EÚLP vyžaduje, aby byla obě řízení pravomocně skončena?

Str. 66 – v této části mohly být zmíněny časté případy posuzování skutku jako přestupku a jako trestného činu v oblasti “dopravních” přestupků a souvisejících trestních činů.

Str. 64 – v souvislosti s úvahami o ukládání úhrnného správního trestu za sbíhající se přestupky je možné si položit otázku, zda ve vztahu k zásadě *ne bis in idem* je významný jen jednočinný souběh přestupků, či zda lze uvažovat i o vícečinném souběhem s ohledem na hmotněprávní pojem skutku *de facto* a *de iure*?

V závěru mi chybí (kromě popisu obsahu jednotlivých kapitol) shrnutí vlastních názorů autora na výklad a aplikaci zásady *ne bis in idem* při uplatňování odpovědnosti za přestupky.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě.

Autor by v rámci obhajoby diplomové práce mohl shrnout své názory a náměty na řešení postihu jednočinného souběhu v souladu se zásadou *ne bis in idem*, kdy k řízení o sbíhajících se přestupcích jsou příslušné různé správní orgány.

V Praze dne 7. 5. 2024

doc. JUDr. H. Prášková, CSc.
oponent diplomové práce